

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кафедра логопедії та спеціальних методик

Дипломна робота

магістра

з теми: **«ОСОБЛИВОСТІ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З
ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ У ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

Виконала студентка
спеціальності: 016 Спеціальна освіта.
Логопедія. Спеціальна психологія
Демченко Вікторія Олегівна

Керівник:
Левицький В.Е. кандидат педагогічних наук,
доцент

Рецензент:
Вержиковська О.М. кандидат педагогічних наук,
доцент, завідувач кафедри
психолого-медико-педагогічних
основ корекційної роботи

м. Кам'янець-Подільський – 2018 року

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПИТАНЬ ФОРМУВАННЯ ЧИТАННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	
1.1. Етапи формування навички читання у дітей молодшого шкільного віку.....	6
1.2. Особливості формування навички читання у дітей з типовим психофізичним розвитком.....	15
1.3. Особливості формування процесу читання у дітей із ЗНМ III рівня.....	20
1.4. Класифікація порушень читання.....	28
Висновки до розділу	34
РОЗДІЛ II. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ РОЗВИТКУ ПРОЦЕСУ ЧИТАННЯ В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	
2.1. Зміст, цілі, завдання та методика організації констатувального експерименту.....	36
2.2. Аналіз результатів констатувального експерименту.....	38
Висновки до розділу	47
РОЗДІЛ III. ЛОГОПЕДИЧНА РОБОТА СПРЯМОВАНА НА ФОРМУВАННЯ І ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ЧИТАННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	
3.1. Зміст та методика логопедичної роботи з корекції і вдосконалення процесу читання у дітей молодшого шкільного віку.....	50
3.2. Аналіз отриманих результатів формувального етапу дослідження.....	73
Висновки до розділу	82
ВИСНОВКИ	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
ДОДАТКИ	94

Вступ

Актуальність дослідження. Мова є важливим засобом комунікації, інструментом та об'єктом пізнання. На сьогоднішній день писемне мовлення, статистично втрачає актуальність. Школа є тим етапом, коли формуються її основні інтереси та педагогічно визначені погляди. Одним з головних завдань вчителя початкової школи є формування читання, заохочення учнів до нього, стимулювання зацікавленості, бажання розвиватись та пізнавати навколишнє.

Читання (як процес) є результатом спільної роботи мислення, уваги, пам'яті та мовлення дитини.

Всесвітня організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) кожні три роки проводить перевірку рівня інтелектуальної, природничо-наукової та математичної підготовки 15-річних учнів. Таке дослідження називається «ПІЗА Стаді». За отриманими даними вчені зробили висновок, що найбільш успішними у своєму житті є діти, які багато читають та мають інтерес до нього, а також вважають невід'ємною складовою життя.

За даними Т.Алтухової, Л.Вавіної, Н.Гаврилової, М.Гнезділова, В.Ільяної, А.Корнева, Н.Кравець, Р.Лалаєвої, Р.Левіної, В.Лубовського, І.Марченко, В.Петрової, Г.Плешканівської, О.Савченко, Т. Сак, Є.Соботович, В.Тищенко, Л.Трофименко, Н.Чередніченко, М.Шеремет та інших відмічається зріст кількості дітей із труднощами навчання у початковій школі (зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку). На успішність впливають більше ніж 200 факторів, але одним із провідних є процес оволодіння навичкою читання, що має далекосяжні наслідки та проєкцію на подальше життя людини.

Сьогодні у рамках інтегрованого та інклюзивного підходу гостро піднімає питання навчання та виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Це стосується педагогічної (навчально-виховної) та корекційно-розвивальної складової процесів навчання грамоти, тобто в дітей молодшого шкільного віку. Тому темою дипломної роботи було обрано: «Особливості

логопедичної роботи з формування та вдосконалення навички читання у дітей молодшого шкільного віку».

Мета дослідження – виявити стан сформованості та визначити напрямки логопедичної роботи з формування і вдосконалення навички читання у дітей молодшого шкільного віку із ЗНМ III-го рівня.

Гіпотеза дослідження: виявлені результати дослідження та спеціально розроблена на їх базі методика буде сприяти вдосконаленню процесу читання у дітей із ЗНМ III-го рівня.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз проблеми формування і вдосконалення навички читання у дітей молодшого шкільного віку.
2. Виявити стан сформованості процесу читання у дітей молодшого шкільного віку із ЗНМ.
3. Визначити особливості логопедичної роботи з формування і вдосконалення навички читання у дітей молодшого шкільного віку.
4. Сформулювати висновки експериментального дослідження.

Об'єкт дослідження – процес читання дітей молодшого шкільного віку із ЗНМ III-го рівня.

Предмет дослідження – особливості логопедичної роботи з формування і вдосконалення навички читання у дітей молодшого шкільного віку із ЗНМ III-го рівня.

Для вирішення завдань були обрані **методи:** аналіз шкільної документації, аналіз сформованості процесу читання в учнів молодшого шкільного віку, аналіз літературних джерел, констатувальний та формувальний експерименти, узагальнення результатів дослідження.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що дані дослідження можуть бути використані у роботі з дітьми молодшого шкільного віку із ЗНМ у спеціальних школах, інклюзивних класах у практичній роботі педагогів і логопедів в умовах корекційної освіти.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що уточнено питання формування та вдосконалення читання у дітей молодшого шкільного віку із ЗНМ III-го рівня;

Структура магістерської роботи: робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, який налічує 70 найменувань.

Місце проведення дослідження. Дослідження проводилося на базі Одеської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату №88 I-II ступенів; дослідженням охоплено 8 учнів 4-го класу.

ВИСНОВКИ

Отже, провівши теоретико-експериментальне дослідження проблеми формування читання у молодших школярів, було зроблено такі висновки:

- Читання – це важливий, але, водночас, складний та необхідний для соціальної адаптації процес. Засвоєння навички читання в різних учнів відбувається не однаково, не рівномірно. Існує категорія дітей, в якій наявні системні стійкі порушення читання.
- Причиною стійкості помилок у читанні учнів треба вважати і недосконалість методики, прийомів роботи при навчанні дітей читання. Так, помилки у читанні слів свідчать про недостатню роботу над аналізом і синтезом слова, про передчасне застосування мовчазного читання у 2-му класі, коли учні ще не вміють контролювати зорове сприймання без допомоги слуху, погано сприймають те, що читають, якщо не промовляють його. Це призвело до звички читати не уважно, неправильно. Недоліки у осмисленні учнями прочитаного також у значній мірі можливо віднести за рахунок недостатньої роботи вчителя у цьому напрямку. Виявлено недооцінювання окремими вчителями значення позакласного читання у навчанні дітей самостійного читання, для збудження пізнавальних інтересів, загального розвитку.
- Проведене дослідження дозволяє накреслити цілу низку навчально-корекційних завдань, які буде покладено в основу розробки та обґрунтування методики виправлення дислексій в дітей молодшого шкільного віку.
- Для успішного формування та вдосконалення читання в учнів із ЗНМ III-го рівня необхідно правильно дібрати матеріал відповідно до форми дислексії.
- Важливим є використання ігор та вправ на розвиток фонематичного боку мовлення, а також психічних процесів.
- Усі попередні завдання мають мати підготовчий характер до виконання наступних.

- Темп читання повинен співвідноситися з розумінням прочитаного. Розуміння – основний критерій темпу читання кожного учня.

- У виробленні швидкого читання треба прагнути до темпу читання, який наближається до темпу розмовного мовлення і забезпечує свідоме сприйняття прочитаного.

- Без швидкого, свідомого читання неможливе успішне навчання дитини з усіх інших предметів.

- При перевірці техніки читання потрібно мати на увазі різновиди читання: вголос і мовчки; ознайомлювальне, навчальне, вибіркове.

- Лише комплексне і систематичне використання вправ для формування виразності, свідомості, правильності та швидкості читання дають змогу сформувати повноцінну навичку читання.

- Головним показником досягнень у підготовці дитини-читача є рівень розвитку навичок самостійної читацької діяльності.

На основі вивчення спеціальної літератури було розглянуто особливості корекційної роботи логопеда з подолання в учнів специфічних помилок при читанні (дислексії). Це дозволило виділити спільні напрямки роботи для обох спеціалістів, а саме:

- навчальна та корекційно-розвивальна робота вчителя і логопеда спрямована на формування в учнів навичок навчальної діяльності;

- одним із завдань педагогічного впливу вчителя і логопеда на учнів є розвиток і корекція мовлення;

- діяльність вчителя і логопеда спрямована на формування в учнів писемного мовлення, зокрема читання. Важливість такої діяльності визначається опорою подальшого навчання учнів на сформовану навичку читання;

- навчально-корекційна робота вчителя і логопеда об'єднана єдиною метою – формування в учнів читацьких умінь. Дана мета реалізується різними засобами;

- логопедична робота як складова єдиного педагогічного процесу спирається на програмний матеріал і програмні вимоги до знань і умінь учнів. Тому взаємозв'язок в роботі вчителя і логопеда є методично обґрунтованим;

- Комплексна навчально-корекційна робота вчителя початкових класів спеціальної школи стосовно навчання учнів читання (в т.ч. формування навичок свідомого, правильного, швидкого, виразного читання) і логопеда стосовно подолання в учнів специфічних помилок процесу читання буде сприяти росту ефективності процесу навчання.

Спостерігаємо поступове покращення читання в експериментальному класі:

- 100% учнів 3 класу на кінець навчального року читали цілими словами та складами, розуміли прочитане, оволоділи навичкою виразного читання;
- 100% учнів 4 класу на кінець навчального року читали цілими словами, розуміли прочитане, покращили навичку виразного читання та розуміння прочитаного мовчки.

Це означає, що основна мета експерименту досягнута: процес формування та вдосконалення навички читання у молодших школярів із ЗНМ III-го рівня є набагато успішнішим, якщо він ґрунтується на системі спеціально дібраних вправ, а також за умови їх систематичного та послідовного використання на логопедичних заняттях. Це було гіпотезою дослідження і вона підтвердилася.

Таким чином було доведено ефективність запропонованої експериментальної методики формування навички читання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алтухова Т.А. Анализ состояния обучения чтению учащихся с ОНР. // Дефектолог – 1994. – №5. – С.36-42.
2. Богданець-Білоskalенко Н. Освітньо-культурна і педагогічна діяльність Якова Чепіги (кінець XIX - початок XX ст.): моногр / Наталія Богданець-Білоskalенко. – К.: НВФ Славутич- Дельфін, 2014. – 272 с.
3. Борисенко И. В. Методические уроки К. Д. Ушинского // Начальная школа. – 1994. – №3
4. Вашуленко М.С. Методика викладання української мови в початковій школі / М.С. Вашуленко. – Київ, 2008 р. – 318 с.
5. Вашуленко М.С. Навчання грамоти в 1 кл.: Посібник для вчителя. – Київ: Освіта, 2001. – 176 с.
6. Вашуленко М.С. Українська мова і мовлення в початковій школі: методичний посібник / М.С. Вашуленко. – Київ: Освіта, 2006. – 268 с.
7. Державний стандарт початкової Загальної освіти.
8. Джежелей О.В. Формування навичок читання // Методичні рекомендації щодо використання навчального посібника «Моя перша книга після букваря» для шкіл з українською мовою навчання / Джежелей О.В., Коваленко О.М., Ємець А.А. – Харків: Ранок-НТ, 2015. – 96 с.
9. Дорошенко С.І. Вашуленко М.С., Мельничайко О.І. та ін. Методика викладання української мови: Навчальний посібник. – Київ: Вища школа, 1989. – 423 с.
10. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г.Кремень. – Київ: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
11. Ігнатенко Н. Особливості розуміння навчальних текстів молодшими школярами // Світло. – 2002. – №4. – С.34-38.
12. Ільяна В. М. Корекція дислексій в учнів молодших класів спеціальних шкіл для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.03. // Валентина Михайлівна Ільяна. – Київ, 2010. – 221 с.

13. Ільяна В. М. Подолання дислексій в учнів 2-4 класів загальноосвітніх шкіл для дітей з тяжкими порушеннями мовлення / В. М. Ільяна // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2014. – № 1. – С. 18-27.
14. Іляшенко Т.Д. Чому їм важко вчитися? // Методичний посібник, присвячений питанням психолого-педагогічної допомоги молодшим школярам із труднощами у навчанні. – Київ: Початкова школа, 2003. – 128 с.
15. Квашнина Н. С. Развитие элементов ритмического чтения // Начальная школа. –1991. – № 8. – С. 22-25.
16. Коваль Г.П. Методика читання // навчальний посібник / Коваль Г.П., Іванова Л.І., Суржук Т.Б. – Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010. – 280 с.
17. Ковальова В.І Критичне мислення як засіб формування та розвитку творчих здібностей молодших школярів. – Краматорськ, 2010. – 46 с.
18. Корнев А.Н. Дислексия и дисграфия у детей / Корнев А.Н. – СПб.: Академия, 1995 – 220 с.
19. Корнев А.Н. Современные тенденции в изучении дислексии. / А.Н. Корнев. – СПб.: Академия, 1995 – 380 с.
20. Корнев, А.Н. Нарушения чтения и письма у детей / А.Н. Корнев. – СПб.: ИД «М и М», 1997. – 286 с.
21. Куріпта В.І. Ефективні методи і прийоми удосконалення навички читання // Початкове навчання та виховання. – 2005. – №29-30.
22. Лалаева Р. И. Нарушения чтения и пути их коррекции у младших школьников // Учеб. пособие. – СПб.: Лениздат; Издательство "Союз". 2002. – 224 с.
23. Лалаева Р.И. Логопедическая работа в коррекционных классах / Р.И. Лалаева. – Москва: ВЛАДОС, 2001. – 287 с.
24. Лалаева Р.И. Нарушение процесса овладения чтением у школьников / Р.И. Лалаева. – Москва: Педагогика, 1983 – 136 с.

25. Лалаева Р.И., Бенедиктова Л.В. Нарушение чтения и письма у младших школьников // Диагностика и коррекция – Ростов Н/Д: «Феникс», СПб: «Союз», 2004. – 224 с.
26. Левина, Р.Е. Недостатки чтения и письма у детей / Р.Е. Левина. – Москва: ВЛАДОС, 2000. – 219 с.
27. Леонтьев А.А. Психология обучения чтению // Нач. школа: плюс минус. – 1999. – № 10.
28. Логопедия. Учебник для студ. деф. фак. пед. высш. учеб. заведений / под ред. Л.С. Волковой. – 5-е изд. перераб. и доп. – Москва: ВЛАДОС, 2004. – 704 с.
29. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене / за ред. М.К. Шеремет. – Київ: Видавничий Дім "Слово", 2010. – 672 с.
30. Пальченко І.Г. Про навчання дітей швидкого читання та каліграфічного письма // Початкова школа. – 1993. – № 4. – С.15-16.
31. Пальченко І.Г. Система вправ розвитку навичок швидкого читання // Початкова школа . – 1991. – №4. – С. 19-22.
32. Панченко Г.А. Тобі, першокласнику // Книга з розвитку навички читання. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1997. – 347 с.
33. Прищепя К.С. Навчання грамоти в 1 класі (методичні рекомендації) // Посібник для вчителя. – Київ: Форум, 2000 – 144 с.
34. Програма для дітей з важкими розладами мови. Читання. Підготовчий, 1-4 класи, I відділення. – Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. – Київ: Богдан, 2002. – 317 с.
35. Робота в період навчання грамоти шестиліток. Поч. шк. – 1990. – № 11. – С. 23-31.
36. Савченко О.Я. Методика читання у початкових класах / Посіб. Для вчителя. – Київ: Освіта, 2007. – 334 с.
37. Соботович Е.Ф. Методика виявлення речевих порушень у дітей і діагностика їх готовності к школьному обучению. – Київ // ПП «Компанія «Актуальна освіта», 1998. – 127 с.

38. Соботович Е.Ф. Речевое недоразвитие у детей и пути его коррекции (Дети с нарушением интеллекта и моторной алалией) / Е.Ф. Соботович. – М.: Классике Стиль, 2003. – 160 с.
39. Соботович Е.Ф. Структура речевой деятельности и механизмы её формирования / Е.Ф. Соботович. – Київ: ИЗМН, 1997. – 44 с.
40. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії. – Київ // Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 308 с.
41. Соботович Є.Ф. Критерії оцінювання мовленнєвого розвитку дитини (у його лексичній ланці) на різних вікових етапах. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (у його граматичній ланці) дитини дошкільного віку // Дефектологія. – 2003. – №2. – С. 2-11.
42. Соботович Є.Ф. Нормативні показники мовленнєвого розвитку (в його фонетико-фонематичній ланці) дітей дошкільного віку // Дефектологія. – 2002. – №3. – С. 2-4.
43. Специальная педагогика / Л.И.Аксенова, Б.А.Архипов, Л.И.Белякова и др.; Под ред. Н.М.Назаровой. – М.: Издательский центр «Академия», 2004
Спирова, Л.Ф. Нарушение процесса овладения чтением у школьников / Л.Ф. Спирова. – Москва: Сфера, 2003. – 336 с.
44. Сучасна українська мова: Підручник / О.Д.Пономарів, В.В.Різун, Л.Ю.Шевченко та ін.; за ред. О.Д.Пономарева. – Київ: Либідь, 2008. – 488 с.
45. Тарасун В.В. Логодидактика: навчальний посібник для вищих навчальних закладів / Тарасун В.В. – Київ: Видавництво Національного педагогічного університету імені М. П. Драшманова, 2004. – 348 с.
46. Тарасун В.В. Нетрадиційний метод формування у дітей писемного мовлення: читання “з першого погляду” // Дефектологія. –2000. – № 4.– С. 30-35.
47. Тарасун В.В. Нетрадиційний метод формування у дітей писемного мовлення: письмо “з одного розчерку” // Дефектологія. – 2002. – № 2.– С. 2
48. Тищенко В. В. Загальний недорозвиток мовлення: перспективи подальших досліджень. Збірник наукових праць Кам’янець-Подільського

- національного університету імені Івана Огієнка / За ред. О.В.Гаврилова, В.І.Співака. – Вип. XXIII в трьох частинах, частина 2. Серія: соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський: Медобори. – 2013. – С. 260-268.
49. Трофименко Л.І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ Програмно-методичний комплекс. – Київ: ПП «Актуальна освіта», 2013. – 108 с.
50. Ушинський К.Д. Т. 2: Методичні посібники та матеріали до «Родного слова». – 560 с.
51. Филичева Т. Б. Основы логопедии: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. «Педагогика и психология (дошк.)» / Филичева Т. Б., Чевелева Н.А., Чиркина Г.В.– М.: Просвещение, 1989. – 223 с.
52. Чередніченко Н. Комплексний підхід у корекційній роботі з попередження та подолання труднощів писемного мовлення у школярів з вадами мовлення // Дефектологія. – 2005. – №2. – С. 34-37.
53. Чередніченко Н.В. Вироблення орфографічної пильності в учнів молодших класів із важкими вадами мовлення / Педагогіка та методики: спеціальні. – Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова. – 2000. – С. 49-55.
54. Чередніченко Н.В. Діагностика порушень писемного мовлення у дітей з вадами мовленнєвого розвитку // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та психологія. Зб. Наукових праць. – Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2004. – №1. – С.560-572.
55. Чередніченко Н.В. Методика формування в учнів із тяжкими вадами мовлення звукового аналізу та синтезу слів / Педагогіка та методики: спеціальні. – Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова. – 2001. – С. 133-146.
56. Чередніченко Н.В., Пелешенко О.С. До проблеми засвоєння основ фонетики і графіки молодшими школярами із порушеннями писемного мовлення / Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова, Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Зб.наукових праць – Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. №.21. – С.298-302.

57. Чиркина Г.В. Методы обследования речи детей: Пособие по диагностике речевых нарушений / Чиркина Г.В.. – М.:АРКТИ, 2003. – 240 с.
58. Чичерина Н.Ю. Формирование навыка беглого чтения у детей старшего дошкольного и младшего школьного возраста: рекомендации родителям // Я – мама, 2006 – №2.
59. Шевченко М. В. Формування знань та умінь з рідної мови у молодших школярів із загальним недорозвитком : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.03. / М. В. Шевченко. – Київ, 1996. – 24 с.
60. Шеремет М.К. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник / Шеремет М.К., Мартиненко І.В. – Дніпропетровськ: КНТ, 2006. – 360 с.
61. http://danilova.ru/publication/read_metod_05.htm
62. <http://ds1.sm.ua/metod-visnuk/64-metodika-glena-domana.html>
63. <http://www.eduguides.ru/gicods-227-5.html>
64. <http://info-mir.com.ua/navchannya-chitannya-za-metodikoyu-zajceva/>
65. <http://inclusive.ostriv.in.ua/publication/code-58A18B86A3BC7/list-2AAF1ACDB27>
66. <http://klasnaocinka.com.ua/uk/article/formuvannya-navichok-chitannya-uchniv-molodshikh-k.html>
67. <http://www.ipedahohika.com/lirefs-602-1.html>
68. <http://lib.iitta.gov.ua/705558/1/%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
69. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2.-literaturne-chitannya.-2-4-klas-29.07-tanya.docx>
70. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/1-ukrayinska-mova-1-4-klas.lyuba.doc>
71. <https://radchenkov.wordpress.com/%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F->

%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%BE%D0%BA-
%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-
%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%88%D0%B8%D1%8

5/

72. <https://ukr.media/+liliamelnuk/282556/>